

Становище на Европейския икономически и социален комитет относно „Преразглеждане на Регламента относно етикетирването на текстилните продукти“**(проучвателно становище)**

(2023/С 349/05)

Докладчик: **Antje Sabine GERSTEIN**

Искане за консултация	Европейска комисия, 20.1.2023 г.
Правно основание	член 304 от Договора за функционирането на Европейския съюз
Компетентна секция	„Единен пазар, производство и потребление“
Приемане от секцията	29.6.2023 г.
Приемане на пленарна сесия	12.7.2023 г.
Пленарна сесия №	580
Резултат от гласуването („за“/„против“/„въздържал се“)	196/1/4

1. Заключение и препоръки

1.1. Европейският икономически и социален комитет (ЕИСК) подкрепя подхода на Европейската комисия да вземе като отправна точка за преразглеждането на Регламента за етикетирването на текстилните продукти главно възможността за нови технологии за цифрово етикетирване, нови технологии за влакна и тяхната класификация, както и нови технологии за рециклиране, като по този начин признава новия обширен регулаторен контекст на ЕС за текстилните продукти като цяло.

1.2. Потребителите имат различни очаквания за степента на подробност на текстилните етикети. Преразглеждането на Регламента за етикетирването на текстилните продукти трябва да отговори на тези различни степени на очаквания, като на първо място предложи основна и лесно разбираема информация и същевременно предостави допълнителен достъп до по-подробна информация.

1.3. Като се има предвид, че текстилният сектор е един от най-глобализираните сектори, ЕИСК счита, че е от изключително значение Европейската комисия да се стреми към хармонизиране на изискванията за етикетирване по отношение на обозначенията за произход, инструкциите за грижи, размера и влакнестия състав в целия ЕС и в световен мащаб.

1.4. ЕИСК призовава Европейската комисия да има предвид специалните нужди на МСП в този сектор. За да се предотврати по-нататъшно преместване на производството и предвид, че секторът осигурява работни места на 1,3 милиона души в целия ЕС, изискванията на новия Регламент за етикетирването на текстилните продукти трябва да осигуряват достатъчно гъвкавост, за да се отговори на нуждите и капацитета на МСП, така че заетостта и уменията в този сектор на икономиката не само да се запазят, но и допълнително да се развият.

2. Общи бележки

2.1. В стратегията на ЕС за устойчиви и кръгови текстилни изделия беше обявено преразглеждането на Регламента относно етикетирването на текстилните продукти (Регламент (ЕС) № 1007/2011⁽¹⁾), който изисква текстилните изделия, продавани на пазара на ЕС, да носят етикет, който ясно да посочва влакнестия състав и всички нетекстилни части от животински произход. Като част от този преглед в стратегията се споменава възможността за въвеждане на задължително оповестяване на други видове информация, като например параметри за устойчивост и кръговост, размер на продуктите и, когато е приложимо, държавата, в която се извършват производствените процеси („произведено в“).

⁽¹⁾ Регламент (ЕС) № 1007/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 27 септември 2011 г. относно наименованията на текстилните влакна и свързаното с тях етикетирване и маркиране на текстилните продукти по отношение на техния влакнест състав и за отмяна на Директива 73/44/ЕИО на Съвета и на директиви 96/73/ЕО и 2008/121/ЕО на Европейския парламент и на Съвета (ОВ L 272, 18.10.2011 г., стр. 1).

2.2. В настоящото становище ЕИСК разглежда възможностите за разширяване на обхвата на действащия регламент, като отчита някои елементи, които вече са определени за преразглеждане в член 24 от регламента, и други параметри за устойчивост и кръговост в съответствие с действащите законодателни предложения, като например законодателното предложение относно изискванията за екодизайн за устойчиви продукти. В становището ще бъдат отчетени гледната точка на промишлеността, включително разходите и подобрения обмен на информация по веригата за създаване на стойност, и гледната точка на потребителите, за да се гарантира точна, вярна и ясна информация.

2.3. ЕИСК подкрепя подхода на Европейската комисия да вземе като отправна точка главно възможността за нови технологии за цифрово етикетиране, нови технологии за влакна и тяхната класификация, както и нови технологии за рециклиране, като по този начин признава новия обширен регулаторен контекст на ЕС за текстилните продукти като цяло, включително инициативата относно твърденията за екологосъобразност ⁽²⁾.

2.4. В този контекст ЕИСК подчертава, че много аспекти в текстилния сектор вече са разгледани в много сложни хоризонтални регулаторни предложения, които в повечето случаи вече са в законодателния процес. Корпоративната социална отговорност и свързаните с труда въпроси са разгледани в Директивата относно дължимата грижа на дружествата във връзка с устойчивостта и Регламента относно принудителния труд. Директивата за оправомощаване на потребителите и Директивата относно твърденията за екологосъобразност скоро ще уреждат твърденията за устойчивост, докато преразгледаната Рамкова директива за отпадъците ще разгледа основните понятия, свързани с управлението на извезждането от употреба.

2.5. Потребителите имат различни очаквания за степента на подробност на текстилните етикети. Преразглеждането на Регламента за етикетирането на текстилните продукти трябва да отговори на тези различни степени на очаквания, като на първо място предложи основна и лесно разбираема информация и същевременно предостави допълнителен достъп до по-подробна информация, например чрез доброволно предоставяне на стандартизирана информация относно производствения процес.

2.6. ЕИСК отбелязва, че преразглеждането на Регламента за етикетирането на текстилните продукти е инициатива по „Програмата за пригодност и резултатност на регулаторната рамка“ (REFIT) с ясна цел да се опрости законодателството на ЕС, то да бъде пригодно за целта и да се намалят разходите за предприятията и потребителите. За дружествата това трябва да включва намаляване на разходите за привеждане в съответствие, както и регулаторна яснота и последователност. За потребителите е необходима точна, изчерпателна и съпоставима информация за текстилните продукти. ЕИСК подчертава значението на максималната хармонизация, за да се помогне на сектора да осъществи успешен преход към всеобхватна кръговост.

2.7. ЕИСК призовава за спешни действия по отношение на системата за класификация на влакната, тъй като настоящата система не е достатъчно гъвкава, за да се справи с разработването на иновативни влакна, които често имат по-слабо въздействие върху околната среда в сравнение с конвенционалните влакна. За много производители на нови влакна това настоящо състояние е разочаровашо, тъй като те не могат да етикетират точно своите влакна. Освен това тези нови влакна все още не могат да бъдат посочени на етикетите на текстилните продукти и поради това идентифицирането им продължава да бъде огромно предизвикателство за рециклиращите предприятия, което понастоящем възпрепятства кръговостта в сектора. ЕИСК посочва, че този регулаторен пропуск оказва отрицателно въздействие и върху възприятията на потребителите, тъй като някои продукти в действителност може и да са много по-устойчиви, отколкото е посочено на настоящите етикети.

2.8. ЕИСК счита, че е от изключително значение Европейската комисия да се стреми към хармонизиране на изискванията за етикетиране по отношение на обозначенията за произход, инструкциите за грижи, размера и влакнения състав в целия ЕС и в световен мащаб. Текстилният сектор е един от най-глобализираните сектори. Независимо от мястото, на което са произведени, облеклата са предназначени за множество географски области по света (ЕС, САЩ и др.) с много различни изисквания за етикетиране ⁽³⁾. Когато е приложимо, трябва да се вземат предвид глобалните изисквания за етикетиране и глобалните хармонизирани стандарти.

2.9. Изискването за максимална хармонизация е свързано с ясно политическо искане от страна на ЕИСК да се избегне по-нататъшен риск за вътрешния пазар, тъй като изглежда се появяват все по-разнородни изисквания относно етикетирането в отделните държави членки. Поради тази причина ЕИСК счита, че е изключително важно и навременно Европейската комисия да предложи преразглеждането на Регламента за етикетирането на текстилните продукти през 2023 г., когато се отбелязва 30-ата годишнина на единния пазар.

⁽²⁾ COM(2023) 166 final — 2023/0085 (COD).

⁽³⁾ Примери за такива изисквания са разпоредбите на Канада за етикетиране и реклама на текстилни продукти (TLAR) и Законодателният акт на САЩ за идентифициране на текстилните продукти.

2.10. ЕИСК призовава Европейската комисия да има предвид специалните нужди на МСП в този сектор. За да се предотврати по-нататъшно преместване на производството и предвид, че секторът осигурява работни места на 1,3 милиона души в целия ЕС ⁽⁴⁾, изискванията на новия Регламент за етикетирането на текстилните продукти трябва да осигуряват достатъчно гъвкавост, за да се отговори на нуждите и капацитета на МСП, така че заетостта и уменията в този сектор на икономиката не само да се запазят, но и допълнително да се развият. Например общ контрол на съответствието, извършван от сертифициращ орган, не е осъществим за МСП, които са гръбнакът на промишленото текстилно производство в ЕС. Един разумен подход би бил да се предвидят процедури за „самостоятелно сертифициране“, като например вътрешния производствен контрол, посочен в приложение II към Решение № 768/2008/ЕО ⁽⁵⁾, чрез който МСП информират и предоставят гаранции на потребителите.

3. Конкретни бележки

3.1. Класификация на влакната

3.1.1. През последните години текстилната промишленост разработи редица нови влакна с доказано по-нисък отпечатък върху околната среда в сравнение с по-традиционните варианти на влакна. Въпреки че тези материали могат да се основават на сходни суровини, техните производствени технологии и свойства често се различават значително от използваните в конвенционалните влакна. Понастоящем новите влакна не са признати от съществуващите общи класификации на влакната в приложение I. Следователно иновативните видове влакна се класифицират под различни наименования на влакна или като „други“ влакна. С оглед на екологичния и кръговия преход преразглежданият Регламент за етикетирането на текстилните продукти следва да позволява влакната с отличителни характеристики да бъдат признати като такива в приложение I. Очакваното преразглеждане на Регламента за етикетирането на текстилните продукти следва да бъде по-добре адаптирано, за да отразява динамичния напредък по отношение на иновативните влакна.

3.1.2. Съществува широк набор от нови видове влакна с отличителни характеристики, които вече са близо до пускане на пазара или ще се предлагат на пазара в бъдеще. Настоящият процес на актуализиране на приложение I обаче не е прозрачен и не е сигурен за заявителите. Поради това ЕИСК препоръчва на органите на ЕС да оценят и преразгледат начина, по който процесът на актуализиране да стане по-прозрачен и технически точен.

3.2. Допустимо отклонение за влакнения състав

3.2.1. С оглед на прехода към кръгова икономика текстилната промишленост все повече използва рециклирани влакна и материали в производството на облекла. Настоящият регламент не е идеално пригоден за точното етикетиране на влакнест състав с рециклирано съдържание, което възпрепятства прехода към кръгова икономика. Съгласно член 20, параграф 3 се позволява максимално отклонение от 3 % между съдържанието на влакна, посочено върху етикета, и влакнения състав, установен въз основа на изпитване от страна на компетентните органи. Настоящото състояние на техническо развитие на технологиите за сортиране и рециклиране на текстил обаче води до различия във влакнения състав, които понякога надхвърлят допустимото отклонение от 3 %. Това е така, защото, особено при механичното рециклиране, не е възможно да се гарантира напълно, че суровините за рециклиране не съдържат примеси от други текстилни материали. Това налага в преразглеждания Регламент за етикетирането на текстилните продукти да се проучи възможността за по-високо допустимо отклонение за състава. Въз основа на експертния принос ЕИСК препоръчва актуализираното равнище да бъде 3—5 %. Повишеното допустимо отклонение следва да отчита само съществуващите ограничения в технологиите за рециклиране, но не следва да оправдава лошата производствена практика. Незначителното увеличение на допустимото отклонение е положителна стъпка за премахване на пречките пред използването на рециклирани материали в производството на облекла.

3.3. Хармонизиране с глобалните стандарти и процеси

3.3.1. Хармонизиране на стандартите за изпитване

3.3.1.1. Текстилната промишленост е изключително глобална промишленост, в която често се прилагат международни стандарти. Преразглеждането на Регламента за етикетирането на текстилните продукти е възможност за привеждане на методите за изпитване на влакнения състав в съответствие със световните стандарти. Понастоящем съгласно член 19 само стандартите на ЕС (EN) са разрешени за изпитване на влакнести състави. В повечето случаи стандартите EN са много сходни с международните стандарти ISO, но съществуващите незначителни разлики в параметрите на метода водят до несъответствия между резултатите от изпитванията по ISO и по EN. Заради световните вериги за създаване на стойност на промишлеността стандартите ISO са широко прилагани и предпочитани от сектора. В резултат на това предприятията са изправени пред все повече изпитвания на продукти, предназначени за европейския пазар, което значително повишава разходите. Поради това ЕИСК препоръчва преразглежданият Регламент за етикетирането на текстилните продукти да приеме стандартите ISO като приети стандарти за изпитване. Освен това ЕИСК признава настоящите големи постижения в областта на иновациите, свързани с нови методи за откриване на състава на влакната. Европейската комисия следва да вземе предвид този напредък при преразглеждането на Регламента за етикетирането на текстилните продукти.

⁽⁴⁾ https://euratex.eu/wp-content/uploads/EURATEX_FactsKey_Figures_2022rev-1.pdf.

⁽⁵⁾ Решение № 768/2008/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 9 юли 2008 г. относно обща рамка за предлагането на пазара на продукти и за отмяна на Решение 93/465/ЕИО (ОВ L 218, 13.8.2008 г, стр. 82).

3.3.2. Хармонизиране с международните стандарти и търговските правила

3.3.2.1. ЕИСК подкрепя идеята за превръщане на Регламента за етикетирането на текстилните продукти в правилник от хармонизирани стандарти за редица изисквания (класифициране на нови влакна, изпитване на състава на влакната, оразмеряване, инструкции за грижи). Доколкото е възможно, тези стандарти следва да имат глобален обхват. Това би довело до по-голяма хармонизация на изискванията за етикетиране както в рамките на единния пазар, така и с останалата част на света.

3.3.2.2. Като се има предвид глобалният обхват на текстилния сектор, от решаващо значение е да се обмисли привеждането в съответствие и сътрудничеството в международен план при преразглеждането на Регламента за етикетирането на текстилните продукти. Европейската комисия следва да осигури съгласуваност със Световната митническа организация и настоящото преразглеждане на кодовете HS, както и с ангажиментите относно използването на международни стандарти в Споразумението на СТО за техническите пречки пред търговията.

3.4. Цифрово етикетиране

3.4.1. ЕИСК горещо приветства намерението на Европейската комисия да цифровизира етикетирането на състава в преразглеждания Регламент за етикетирането на текстилните продукти. Освен това в контекста на Регламента за екопроектирането на устойчиви продукти ЕИСК приветства инициативите за цифрово етикетиране и комуникация с потребителите, като например цифровия продукт паспорт. От решаващо значение обаче е Европейската комисия да приведе тези цифрови инициативи в съответствие с цел създаване на съгласувана и ефективна политическа рамка.

3.4.2. Понастоящем поради множество причини физическите етикети не са толкова ефективни, колкото е желателно. Етикетите често се отрязват след закупуването на продукта. Текстът върху етикетите може да бъде отмит при многократно пране. Освен това създаването на големи физически етикети на множество различни езици е скъпо и увеличава пластмасовите отпадъци. Шрифтът е малък и има няколко превода, което също затруднява разбирането му от потребителите.

3.4.3. Цифровите етикети ще улеснят предприятията, както и ще подобрят предоставянето на информация на потребителите, като им предлагат ясен текст на съответните езици. Все още съществува необходимост от предоставяне на информация на по-малко напреднали в технологично отношение потребители, но има варианти за това, например чрез предоставяне на информация при поискване на мястото на продажба. Една трайна и незаличима маркировка върху продукта — един вид „носител на данни“ — може да гарантира лесен достъп до цифрова информация.

3.4.4. Дори ако Комисията реши да остави определена информация върху физически етикети, този подход все пак следва да доведе до цялостно значително намаляване на размера на етикета. ЕИСК подкрепя виждането на Комисията, че физическите етикети или физическите носители на цифрова информация следва да бъдат изработени по начин, който ги прави по-трудни за премахване. Вече съществуват неабразивни методи за етикетиране. Методите за затрудняване на отрязването на етикетите следва да гарантират трайността на информацията (например информацията, отпечатана директно върху материала, може да бъде отмита) и не следва да намаляват функционалността на продукта (например зашиването на етикет върху дреха може да намали функционалността ѝ).

3.4.5. Европейската комисия следва да оцени как цифровият продукт паспорт може да се прилага в контекста на цифров етикет съгласно преразглеждания Регламент за етикетирането на текстилните продукти. За да се даде възможност за последователност и да се улесни прилагането, цифров етикет съгласно Регламента за етикетирането на текстилните продукти може да бъде поставен и на същия носител на данни като цифровия продукт паспорт.

3.5. Освобождаване от етикетиране за някои видове продукти

3.5.1. Приложение V към действащия Регламент относно етикетирането на текстилни изделия освобождава 42 вида текстилни продукти от задължението за етикетиране. Това са малки артикули (например каишки за ръчни часовници), при които добавянето на етикет би намалило функционалността на продукта. Подходът на списъка обаче не предоставя ясни насоки за това как операторите следва да етикетират продуктите, които не са изброени в приложение V, но чиято функционалност също би била намалена от етикет. ЕИСК препоръчва в преразглеждания регламент да се внесе яснота относно правилното етикетиране на продуктите (като дамски дълги и къси чорапи), когато задължителното етикетиране възпрепятства функционалността на продукта. Например настоящият подход на списъка би могъл да бъде заменен с определение за продуктите, освободени от задължително етикетиране.

Брюксел, 12 юли 2023 г.

Председател
на Европейския икономически и социален комитет
Oliver RÖPKE